

Regionų komiteto nuomonė — Komisijos teisės aktų pasiūlymai dėl bendrosios žemės ūkio politikos atlikus jos padėties įvertinimą

(2008/C 325/05)

REGIONŲ KOMITETAS

- reiškia susirūpinimą dėl nepakankamų finansinių išteklių kaimo plėtrai. Toliau investuojant į naujuosius iššūkius dėmesys turėtų būti kreipiamas ne tik į I ramsčio lėšas, todėl Komitetas ragina šią problemą susieti su kitomis ES politikos sritimis, visų pirma su sanglaudos politika;
- primygtinai siūlo skatinti kaimo plėtros politikos ir kitų ES politikos sričių, ypač sanglaudos politikos, sinergiją;
- pritaria vis uolesniam raginimui investuoti į žemės ūkio mokslinius tyrimus ir pritaikyti šių tyrimų rezultatus, palankiai vertina Europos Komisijos pasiūlymą siekti sinergijos su septintąja bendrąja mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos programa;
- mano, kad norėdama atremti naujuosius iššūkius, Europa privalo siekti sukurti uždaro ciklo ekonomiką ir skatinti bei remti inovacijas žemės ūkyje apskritai;
- mano, kad kovojant su klimato kaita reikėtų skatinti kompleksiškas maisto strategijas;
- mano, kad norint sumažinti anglies pėdsaką, regionus reikėtų skatinti vystyti ir reklamuoti vietoje pagamintą maistą ir su maistu susijusius produktus;
- siūlo, kad pieno kvotų dydis turi būti padidintas iki 2 proc. per metus, tačiau Komitetas taip pat siūlo, kad Komisija turėtų apsaugoti ūkininkus pažeidžiamose vietovėse, jeigu jiems kiltų pavojus dėl didėjančių pieno kvotų;
- mano, kad Europai tenka socialinė atsakomybė dėti visas pastangas, kad naudingumo žmonėms, ekologiskumo ir pelningumo (angl.: People, Planet and Profit) principas taptų dabartinių ir būsimų PPO derybų rezultatais;
- norėtų pareikšti, kad vietos ir regionų valdžios institucijos daugumoje ES valstybių narių įgijo daug žinių ir patirties kaimo plėtros srityje ir teigiamai vertintų kvietimą prisiimti daugiau išsipareigojimų, susijusių su ES žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos formavimu ir įgyvendinimu;

Pranešėja: Lenie DWARSHUIS-VAN DE BEEK (NL/LDAE), Pietų Olandijos provincijos vykdomosios tarybos narė

Pamatiniai dokumentai

Pasiūlymas priimti Tarybos reglamentą, kuriuo nustatomos bendros tiesioginės paramos schemų taisyklės pagal bendrąją žemės ūkio politiką ir tam tikros paramos schemos ūkininkams

Pasiūlymas priimti Tarybos reglamentą dėl bendrosios žemės ūkio politikos pakeitimų iš dalies keičiant reglamentus (EB) Nr. 320/2006, (EB) Nr. 1234/2007, (EB) Nr. 3/2008 ir (EB) Nr. [...] /2008

Pasiūlymas priimti Tarybos reglamentą, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai

Pasiūlymas priimti Tarybos sprendimą, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2006/144/EB dėl kaimo plėtros Bendrijos strateginių gairių (2007–2013 m. programavimo laikotarpis) (pateikta Komisijos SEC(2008) 1885 — SEC(2008) 1886

COM(2008) 306 galutinis — 2008/0103 (CNS) — 2008/0104 (CNS) — 2008/0105 (CNS) — 2008/0106 (CNS)

REGIONŲ KOMITETAS

Svarbiausios nuomonės nuostatos

1. domisi žemės ūkio ir žemės ūkio produktų sektoriaus strategine svarba Europai; atsižvelgia į tarptautinę įmonių veiklos sritį ir pasisako už kokybišką žemės ūkio produkciją visuose regionuose; pritaria Europos Komisijai dėl bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) svarbos;

2. sutinka, kad norint sukurti sistemą, kuri Europos gyventojams užtikrintų tam tikrą apsirūpinimo maistu lygį, gali pririnkti krizių valdymo; pripažįsta, kad rinka ne visada gali suderinti ūkininkų pajamas su bendra visuotine paklausa, o tai rodo, jog būtina bendra žemės ūkio politika;

3. kalbant apie rekomendacijas, kurios jau įtrauktos į teisės aktų pasiūlymus, pabrėžia, kad tebegalioja daugelis rekomendacijų, pateiktų Komiteto perspektyvinėje nuomonėje dėl *Bendrosios žemės ūkio politikos padėties įvertinimo* (CdR 197/2007); be pateiktų teisės aktų pasiūlymų dar būtina labiau supaprastinti teisės aktus, kad būtų galima iš tiesų sumažinti biurokratinę našta BŽŪP įgyvendinantiems atsakingoms regionų institucijoms ir ūkininkams. Ypač būtini toliau paprastinti kompleksinio paramos susiejimo srityje. Šiame kontekste padidinus III priede išvardytas sąlygas neturėtų būti sukurta didesnė našta. Be to, įgyvendinant III priede išvardytas pavienes atitinkamų standartų priemones reikia atsižvelgti į regionų ir gamtos sąlygas, kurios kartais būna labai skirtingos. Taip pat būtina laikytis jau galiojančių taisyklių;

4. pasisako — priešingai nei savo parengtoje perspektyvinėje nuomonėje — už privalomo žemės atidėjimo panaikinimo su neprivalomomis aplinkosaugos priemonėmis tam tikriems II ramsčio žemės plotams paremti;

5. rekomenduoja dar kartą apsvarstyti pasiūlymus dėl kvotų didinimo rengiantis panaikinti pieno kvotų režimą atsižvelgiant į dabartinę padėtį pieno rinkoje. Reikėtų pasirinkti tinkamas priemones ir, jei būtina, skirti finansinių išteklių, padėsiančių išvengti iš dalies itin sunkios padėties, kuri gali susidaryti nelabai konkurencingose ir nepalankiose gamtinėse sąlygose esančiuose regionuose;

6. mano, kad BŽŪP padėties įvertinimas neturėtų būti vien tik 2003 m. reformos tęsinys; būtina iš esmės prisitaikyti prie naujos tarptautinės padėties maisto srityje. RK ragina būti atidiems, kad vykdant padėties įvertinimą nebūtų nesugrąžinamai panaikintos esamos rinkos priemonės (išskyrus privalomo žemės atidėjimo priemonę). Atsižvelgiant į dabartinį maisto produktų rinkų nestabilumą pasaulio lygiu, šias priemones, prireikus, turėtų būti galima vėl taikyti, net jei šiuo metu jos nenaudojamos;

7. sutinka, kad naujieji iššūkiai yra svarbūs ir kad visose valstybėse narėse reikia veiksmingų paskatų, kad su naujaisiais iššūkiais susijusi veikla būtų sėkminga;

8. baiminasi, kad dėl moduliavimo, tokia forma, kokia jį siūlo Komisija, priklausomai nuo regiono gali pastebimai sumažėti bendrosios ūkininkų pajamos;

9. mano, kad Komisija turėtų teikti pakankamą svarbą BŽŪP finansinės sistemos suderinimo iki 2013 m. patikimumui;

10. siūlo, kad dalį nepanaudotų išteklių būtų galima investuoti į kitas priemones, ne vien į tas, kurios buvo sukurtos naujesiems iššūkiams priimti, bet, pavyzdžiui, investuoti į naujas I ramsčio paramos priemones, skirtas Bendrijos avininkystės ir ožkininkystės sektoriui, kuris yra labai svarbus socialiniu, ekonominiu bei aplinkos požiūriu ir kuriame šiuo metu kyla grėsmė, kad bus drastiškai sumažintas gyvulių skaičius visoje Europoje, ir į su ūkininkavimu susijusias II ramsčio

priemonės, įvairias II ramsčio priemones, skirtas padėti ūkininkams prisitaikyti prie naujos I ramsčio padėties, arba į kitas naujas II ramsčio priemones įvairių daugiafunkcinio žemės ūkio priemonių, skirtų visuomenei, sąnaudoms padengti;

11. mano, kad tikslų ir priemonių pusiausvyra gali būti kitokia tuose regionuose, kuriuose iki šiol jau buvo įgyvendinta daug priemonių naujiems iššūkiams įveikti arba kurie naudojo savo išteklius, didelę jų dalį skirdami naujiesiems iššūkiams;

12. jei įgyvendinant Europos žemės ūkio politiką būtina atsižvelgti į esminius Europos politikos aspektus, moduliavimo taikymas visų pirma turėtų būti grindžiamas gamybos sąlygomis, o ne bendra konkurencijos kriterijų analize;

13. mano, kad sprendimus dėl moduliavimo geriausia priimti decentralizuotai atitinkamu lygiu, labiau atsižvelgiant į vietos ir regionų poreikių įvairovę. Valstybėms narėms ir regionams reikėtų suteikti įgaliojimus skirstyti lėšas II ramsčio priemonėms pagal tikrus poreikius;

14. šioje nuomonėje dėl teisės aktų pasiūlymų išreiškia susirūpinimą dėl nepakankamų finansinių išteklių (apskritai kaimo plėtrai ir naujiesiems iššūkiams konkrečiai) ir aiškiai nurodo, kad toliau investuojant į naujuosius iššūkius artimiausiu metu dėmesys turėtų būti kreipiamas ne tik į I ramsčio lėšas, todėl ragina šį susirūpinimą susieti su kitomis ES politikos sritimis, visų pirma su sanglaudos politika;

15. šioje nuomonėje dėmesį sutelkia į pasiūlymus dėl Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl kaimo plėtros, siekdamas optimalių rezultatų prisiimant naujuosius iššūkius;

16. išreiškia poziciją dėl būsimos BŽŪP pasaulinėje perspektyvoje, įskaitant su Pasaulio prekybos organizacija (PPO) susijusius klausimus, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės ir ES kokybės bei sunaudojamos energijos ženklavimo;

17. šioje nuomonėje prašo Komisijos pakviesti RK prisidėti prie tolesnių diskusijų ir politikos formavimo ir praneša apie naujas RK iniciatyvas, pavyzdžiui, ketinimą suorganizuoti suinteresuotų subjektų konferenciją ir parengti orientacinį dokumentą, skirtą žemės ūkiui ir kaimo plėtrai Europoje, pabrėžiant sprendimų priėmimo regionų lygiu ir tolesnio darbo kuriant geresnes aplinkos sąlygas žemės ūkyje svarbą;

18. pabrėžia Europos vietinės žemės ūkio produktų pramonės svarbą ir lemiamą maisto saugos ir apsirūpinimo maistu reikšmę, juo labiau, kad ES šiuo metu yra didžiausia žemės ūkio produktų importuotoja pasaulyje;

19. norint nuo 2015 m. sklandžiai atsisakyti pieno kvotų, būtinas „švelnus nusileidimas“, taigi Komitetas pritartų, kad bent jau didesnių gamybos pajėgumų turintiems regionams ir valstybėms metinės pieno kvotos būtų didinamos ne mažiau kaip 2 proc. Dėl šiuo metu smarkiai svyruojančios gamybos apimtys

ir kainų iki dabartinės kvotų sistemos galiojimo pabaigos reikėtų toliau naudoti rinkos valdymo mechanizmus;

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

Bendra žemės ūkio politika

20. mano, kad bendra žemės ūkio politika yra svarbi šandien, o artimiausioje ateityje gali išlikti tokia pat svarbi, nes ir toliau bus svarstomas BŽŪP veiksmingumas atsižvelgiant į vis didėjančios pasaulinės maisto produktų, pašarų, degalų ir skaidulinų medžiagų paklausos perspektyvą;

21. išreiškia nuomonę, kad Europos žemės ūkis, pasauliui tampant vis labiau globalizuotam, negali išsiversti be galingos bendros Europos politikos su veikiančiais rinkos reguliavimo mechanizmais, kuri, atsižvelgiant į Europos regionų geografinę, socialinę ir ekonominę įvairovę, daugiausiai dėmesio skirtų strateginiams tikslams ir vartotojų poreikiams, atvertų galimybes regionų sėkmei ir dalyvavimui, visų pirma prisiimant naujuosius iššūkius, būtų tvari ekonominiu, socialiniu ir aplinkos požiūriu ir prisidėtų prie kaimo vietovių klestėjimo;

22. pritaria Europos Komisijos nuostatai, kad klimato kaita, bioenergija, vandentvarka ir biologinė įvairovė yra svarbūs ateities iššūkiai, taip pat tenkantys ir žemės ūkiui. Esant šioms aplinkybėms, reikia išanalizuoti, kaip BŽŪP galėtų teigiama prasme prisidėti prie būtino prisitaikymo; ragina šiuo atveju tinkamai atsižvelgti į ankstesnius valstybių narių ir regionų veiksmus;

23. išreiškia susirūpinimą dėl Komisijos pasiūlymų toliau naikinti Bendrijos intervencines priemones dabartinėmis rinkų nestabilumo sąlygomis; mano, kad svarbu išlaikyti esamas rinkos intervencines priemones, finansuojamas Bendrijos lėšomis;

24. toliau sieks užtikrinti, kad būtinas BŽŪP persvarstymas nesibaigtų šios politikos renacionalizavimu, kitaip tariant, nors šios politikos įgyvendinimas ir bendrasis finansavimas gali būti patikėtas regionams ir valstybėms narėms, pati BŽŪP, įskaitant strateginius ir biudžeto klausimus, turi būti apibrėžta Bendrijos lygiu; pritaria nuostatai, kad ES 2007–2013 m. finansinėje programoje numatytos viršutinės BŽŪP finansavimo ribos išliktų nepakeistos iki finansavimo laikotarpio pabaigos;

25. atsižvelgdamas į esamą ekonominę padėtį ir rimtos krizės poveikį Europos valstybėms, kuri turi ypač neigiamų padarinių kaimo bendruomenei, rekomenduoja Europos Komisijai vengti imtis bet kokių priemonių, kurios galėtų padidinti nedarbą ir paskatinti nutraukti ūkinę veiklą;

26. RK mano, kad visa tiesioginė pagalba turi būti susieta su žemės ūkio veiklos išsaugojimu, nors gali būti atsieta nuo konkrečios gamybos; šiuo požiūriu padėties įvertinimas neturėtų paskatinti didesnio tiesioginės pagalbos atsisėjimo;

27. RK laikosi nuomonės, kad tiek istorinis, tiek regionų modelis turėtų vystytis laipsniškai, vienodos pagalbos darbo vienetui Bendrijos lygiu link; ši pagalba turėtų būti derinama atsižvelgiant į visuomenei suteiktas prekes ir paslaugas daugiafunkcinio žemės ūkio sąlygomis;

28. pažymi, kad Komisijos pasiūlymas nustatyti ribą, žemiau kurios pagalba nebus skiriama, socialiniu požiūriu gali tapti regresyvia priemone; atsižvelgiant į regionų įvairovę, tai gali turėti nemenkų socialinių padarinių daugeliui regionų; todėl mano, kad kiekvienos valstybės narės viduje reikėtų nustatyti konkrečias supaprastinimo priemones;

29. atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą iki 2011 m. birželio 30 d. pateikti pranešimą dėl laipsniško pieno kvotų sistemos panaikinimo sąlygų, RK mano, kad bet koks sprendimas dėl kvotų sistemos ateities turi būti atidėtas iki minėtos datos;

30. atkreipia dėmesį į tai, kad pati Komisija pripažįsta, jog panaikinus kvotų sistemą arba tiesiog ėmus minėtas kvotas laipsniškai didinti, tikriausiai sumažėtų kainos;

31. siūlo, kol vyks būklės įvertinimas ir taip pat nustojus galioti kvotų sistemai, palikti tinkamus rinkos valdymo mechanizmus, kuriuos pasitelkus būtų galima taikant apsaugos priemonę valdyti pernelyg didelius apimtities ir kainų svyravimus;

32. rekomenduoja, tol, kol atrodys naudinga, o taip pat po 2015 m., visiškai neatsisakyti pieno ir pieno produktų rinkos priemonių;

33. ragina EK sukurti Bendrijos masto specialų biudžeto fondą, kurį, prireikus, papildytų nacionaliniai ištekliai, kad būtų užtikrintas ūkių, kurie yra mažiau konkurencinguose arba dėl gamtinių sąlygų blogesnėje padėtyje esančiuose regionuose arba dirba tokiomis aplinkybėmis, gyvybingumas;

34. siūlo valstybėms narėms leisti įvairiais būdais remti tuos ūkius, pavyzdžiui, iš naujo nustatyti mažiau palankias ūkininkauti vietas, pasiūlant II ramsčio priemones ir (arba) pritaikant 68 straipsnį, taigi pasirūpinant būtiniausia apsauga;

35. ragina būti atsargiems ir užtikrinti, kad padėties vertinimo metu nebūtų panaikinti pieno ir pieno produktų rinkos mechanizmai; mano, jog būtina išlaikyti dabartinius rinkos mechanizmus;

36. mano, kad žemės ūkio poveikis aplinkai yra didelis iššūkis ir kad vienas ES prioritetinių tikslų turėtų būti aplinką labiau tausojantis žemės ūkis. Todėl svarbu tęsti diskusijas apie aplinkos sąlygas žemės ūkyje.

Sinergija, bendros politika papildomumas ir atskyrimas

37. išreiškia susirūpinimą dėl bandymų prisidengus kaimo plėtra spręsti kitus klausimus, kurių skaičius nuolat auga; Komitetui kyla abejonių, ar kaimo plėtros programos tikrai yra geriausias kai kurių šių problemų sprendimas;

38. iš tikrųjų pastebi vis didėjantį atotrūkį tarp antrajam ramsčiui skiriamų lėšų ir reikalingų pasiekti tikslų poveikio, ar būtų kalbama apie naujuosius, ar dabartinius iššūkius, susijusius su kaimo vietovių ekonomine, socialine ir aplinkos kokybe;

39. mano, kad BŽŪP visų pirma yra skirta žemės ūkiui ir ji negali tapti tik teritorinės sanglaudos politikos dalimi. Kai vykdytą BŽŪP tinkamai atsižvelgiama į regionų ypatumus ir skirtingas gamybos sistemas, taip prisidedama prie teritorinės sanglaudos, todėl atlikus padėties įvertinimą visi pasiūlymai dėl reformų turi būti teikiami pakankamai atsižvelgus į įvairius regionų ypatumus ir Europos Sąjungoje veikiančias gamybos sistemas;

40. RK palankiai vertina Reglamento (EB) 1782/2003 69 straipsnio didesnę lankstumą, bet vis dėlto mano, kad to nepakanka siekiant įveikti Komisijos pasiūlytų rinkos priemonių panaikinimo pasekmes, ypač pieno kvotų panaikinimo pasekmes;

41. išreiškia nuomonę, kad norint plėsti kaimo vietas siekiant spartesnio naujovių diegimo, tvaresnių ir kokybiškesnių paslaugų visiems gyventojams ir ekonominiams subjektams, nepakanka vien tik vystyti žemės ūkį;

42. pritaria vis uolesniam raginimui investuoti į žemės ūkio mokslinius tyrimus ir pritaikyti šių tyrimų rezultatus; palankiai vertina Europos Komisijos pasiūlymą siekti sąveikos su Septintąja bendrąja mokslinių tyrimų, technologinės plėtos ir demonstracinės veiklos programa;

43. ragina Europos Komisiją užtikrinti, kad valstybės pagalbos politika neslopintų poreikio skatinti maisto įmonių atnaujinimą ir modernizavimą, susijusį su būtinybe priimti naujus iššūkius norint išlikti konkurencingais;

44. primygtinai siūlo skatinti kaimo plėtos politikos ir kitų ES politikos sričių, ypač sanglaudos politikos, sinergiją ir mielai pasinaudotų galimybe prisidėti prie būsimų konsultacijų ir diskusijų šiai sąveikai išnagrinti.

Didesnė reikšmė sprendimų priėmimui regionų lygiu

45. atkreipia dėmesį į tai, kad visų BŽŪP priemonių įgyvendinimas turi poveikį vietos lygiu; pabrėžia, kad regionų lygmuo turi geriausias galimybes pasiekti geriausių rezultatų įgyvendinant bendrą politiką; vis dėlto negali būti konkurencijos pažeidimų tarp valstybių narių ir regionų;

46. nori pareikšti, kad vietos ir regionų valdžios institucijos daugumoje ES valstybių narių įgijo daug žinių ir patirties kaimo plėtos srityje, pavyzdžiui, PRODER ir LEADER programų įgyvendinimas per pastarąjį dešimtmetį, ir teigiamai vertintų kvietimą priimti daugiau įsipareigojimų, susijusių su ES žemės ūkio ir kaimo plėtos politikos formavimu ir jos įgyvendinimu;

47. pažymi, kad regioninė valdžia yra tinkamas lygmuo įvesti priemones, kuriomis siekiama sumažinti BŽŪP administravimo sąnaudas; mano, kad numaćius galimybę nuo privalomo moduliavimo atleisti ūkininkus, kurių gaunamos pagalbos apimtys nesiekia nustatytos viršutinės ribos, tam tikrų teritorijų atveju reikšmingai sumažėtų pirmiau minėtos sąnaudos;

48. pabrėžia, kad perėjus nuo istorinio prie regioninio išmokų modelio (kaip skatino Komisija) reikės taikyti geografiniu požiūriu tiksliau apibrėžtus kriterijus ir spręsti šiuos vietos lygmens ir regionų kompetencijai priklausančius klausimus: vandentvarka, energijos tiekimas ir teritorijų planavimas;

49. pabrėžia būtinybę remti kaimo plėtros politikos įgyvendinimą teikiant didesnę techninę ir pedagoginę pagalbą.

50. pabrėžia būtinybę, kad vietos ir regionų valdžios institucijos teiktų vis daugiau išsamesnės informacijos gamintojams ir vartotojams žemės ūkio klausimais, kad padidėtų įvairių socialinių grupių informatuomas ir atsakomybės jausmas už žemės ūkio svarbą mūsų kasdieniniame gyvenime ir kad būtų atkreiptas dėmesys į žemės ūkio vaidmenį anksčiau, dabar ir ateityje, atsižvelgiant į ekonominę, socialinę ir aplinkosauginę raidą;

51. siūlo nustatyti ir įvesti papildomą įmonių, kurioms taikoma moduliavimo viršutinė riba, klasifikavimą, pagal kurį būtų galima atskirti dideles centralizuotai valdomas įmones nuo vietos lygiu, tačiau kooperatyvo principu valdomų bendrovių, o valstybės narės galėtų taikyti pagalbinės priemones, taip tokiems kooperatyvams užtikrinant „minkštą nusileidimą“.

Pasaulinė perspektyva, prekybos klausimai ir BŽŪP ateitis

52. pažymi, kad dėl staigaus pasaulio gyventojų skaičiaus augimo ir gerovės bei perkamosios galios padidėjimo artimoje ateityje galimas didelis kiekybinis žemės ūkio prekių ir maisto produktų paklausos augimas, kuris turėtų tęstis artimiausiais metais;

53. pastebi, kad išaugus gyventojų skaičiui ir perkamajai galiai, smarkiai padidės aukštos kokybės maisto produktų, perdirbtų maisto produktų, mėsos ir pieno produktų paklausa ir, atitinkamai, vis labiau bus jaučiamas maistinių kultūrų, įskaitant grūdus, skaidulines medžiagas, kitus pašarus ir žemės ūkio žaliavas, stygius;

54. nerimauja, kad siūlomo 1 proc. dydžio metinio pieno kvotų didinimo nuo 2009 iki 2013 m. gali nepakakti, ir siūlo jau dabar šis siūlomas dydis turi būti padidintas iki 2 proc. per metus. Tačiau Komitetas taip pat mano, kad Komisija turėtų apsaugoti ūkininkus pažeidžiamose vietovėse, jeigu jiems kiltų pavojus nukentėti dėl didėjančių pieno kvotų;

55. mano, kad ES teisės aktai turi sudaryti sąlygas nuodugnesniam įvairių profesijų tarpusavio santykių persvarstymui, kad be kitų aspektų atsirastų galimybė regionų arba nacionaliniu

lygiu taikyti priemones siekiant reguliuoti kiekvienos maisto grandinės grandies pelno maržą ir tai nebūtų laikoma konkurencijos taisyklių pažeidimu;

56. mano, kad BŽŪP toliau turėtų būti siekiama aprūpinti ES piliečius kokybiškais maisto produktais, pakankamais kiekiais, suteikiant sveikatos garantijas, už priimtina kainą, kurti perspektyvius ūkius, saugoti mūsų kaimo paveldą ir puoselėti kaimo aplinką. Ši politika keitėsi, kad gebėtų priimti iššūkius ir tenkinti besikeičiančius poreikius. BŽŪP kartu sudarė sąlygas sąžiningai konkurencijai, suteikiančiai galimybę Europos žemės ūkiui tvirtai laikytis pasaulio rinkoje;

57. siekiant sukurti visiems vienodas veiklos sąlygas, ragina taikyti vienodus fitosanitarijos, veterinarijos ir aplinkos standartus ES vartojimui skirtiems maisto produktams, pagamintiems ES ar trečiojoje šalyje, ir ragina pasienio kontrolės tarnyboms, Maisto ir veterinarijos tarnybai ir Europos maisto saugos tarnybai skirti būtinus išteklius;

58. pažymi, kad maisto produktų gamyba lieka svarbiausia žemės ūkio kryptis ir užduotis, o energinių augalų auginimas dar papildomai prisideda siekiant Bendrijos energetikos ir klimato politikos tikslų, tai svarbus žemės ūkio ir kaimo vietovių pridėtinės vertės kūrimo potencialas ir siūlo atsižvelgiant į naujus iššūkius šį klausimą svarstyti dar kartą;

59. mano, kad Europai tenka socialinė atsakomybė dėti visas pastangas, kad naudingumo žmonėms, ekologiškumo ir pelningumo (angl.: People, Planet and Profit) principas taptų dabartinių ir būsimų PPO derybų rezultatais;

60. siūlo Komisijai prieš pasirašant PPO susitarimą dėl žemės ūkio sudaryti susitarimą dėl intelektualinės nuosavybės, į kurį būtų įtrauktos ir geografinės nuorodos (pripažinti regioniniai produktai);

61. siūlo Komisijai, remiantis šiuo metu siūlomais kriterijais, sukurti Europos maisto produktų prekinį ženklą.

Naujieji iššūkiai

62. pabrėžia, kad naujų BŽŪP iššylančių problemų negalima spręsti vien tik BŽŪP priemonėmis; norint jas įveikti, reikia pasitelkti visų sričių Bendrijos politiką;

63. mano, kad kovojant su klimato kaita reikėtų skatinti kompleksiškas maisto strategijas ir taip sutrumpinant maisto produkto kelionę iki vartotojo (sumažinant vadinamųjų „maisto mylių“ skaičių), sprendžiant atliekų ir energijos valdymo klausimus, sukuriant kilmės, kokybės ir tvarumo kriterijais paremtą ženklinimo sistemą, nurodant, kiek energijos buvo sunaudota, kol produktas pasiekė vartotoją;

64. mano, kad norint sumažinti anglies pėdsaką, regionus reikėtų skatinti vystyti ir reklamuoti vietoje pagamintą maistą ir su maistu susijusius produktus;

65. žino, jog EB sutarties 28 ir 29 straipsniai draudžia valstybėms narėms tarpusavyje taikyti kiekybinius prekių importo, eksporto arba tranzito apribojimus ir visas lygiaverčio poveikio priemones, tačiau, žinodamas, kad Teisingumo Teismas pritaria bendriems visuomenės interesams naudingiems veiksams, pavyzdžiui, kovai su klimato kaita, mano, kad nuomonės 60 ir 61 punktuose siūlomi veiksmai galėtų būti leidžiami. Todėl Komitetas ragina toliau svarstyti šias priemones;

66. norėtų pridurti, kad noras pasiekti regionų nepriklausomybę tam tikrų produktų požiūriu neprieštarautų importui iš kitų šalių;

67. todėl ragina toliau taikyti eksporto subsidijas tik tokiu atveju, jeigu jos būtinos naštai nuo vidaus rinkų nuimti ir netrukdo besivystančių šalių rinkų augimui;

68. pabrėžia Europos vietos žemės ūkio produktų pramonės svarbą ir lemiamą maisto saugos ir apsirūpinimo saugumo bei mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos pajėgumų vystyti tvarias technologijas reikšmę, juo labiau, kad ES šiuo metu yra didžiausia žemės ūkio produktų importuotoja pasaulyje;

69. mano, kad Europos žemės ūkis galėtų pirmiausia susieti Lisabonos (žinios, moksliniai tyrimai ir inovacijos) ir Geteborgo (tvarumas) tikslus ir parodyti pavyzdį visam pasauliui.

Kaimo plėtra ir antrojo ramsčio tikslų įgyvendinimas

70. mano, kad pritaikius BŽŪP antrojo ramsčio priemones realiai situacijai, kaimo plėtros politika turėtų būti orientuota į visą kaimo vietovių ekonominę veiklą bei naujas ūkininkavimo sąlygas, visapusiškesnę ir visas ES kaimo vietas apimančią kaimo plėtrą, labiausiai pažeidžiamas teritorijas, pavyzdžiui, teritorijas, kuriose yra nepalankios gamtinės sąlygos (retai apgyvendintas vietoves, kurių vystymuisi kliudo geografinė padėtis, aukštumas, salas ir atokiuosius rajonus), dinamiškiausias teritorijas, pavyzdžiui, priemiesčio zonas, kurios maitina daugelį ES piliečių ir yra pasiruošusios prisiimti žinių gilinimo iššūkius. Tokia kaimo plėtros politika reikėtų siekti integruoti visas minėtas teritorijas į didžiąsias ES geografines grupes;

71. pažymi, kad naujausiais duomenimis dauguma pasaulio gyventojų gyvena urbanizuotose miesto teritorijai priklausančiose zonose, ir tie gyventojai priklausomi nuo to, ar veiksmingai maisto ir gėlo vandens atsargų požiūriu tvarkoma kaimo žemė; taip pat pažymi, kad urbanizuotoms vietovėms labai reikalingi gamtos draustiniai ir patrauklus bei pasiekiamas kraštovaizdis; todėl, siekiant jo ilgalaikio išsaugojimo, būtina užtikrinti pakankamą paramą ūkininkų, tvarkančių minėtas teritorijas, pajamoms, kad jie išliktų konkurencingi ir išsaugotų savo ūkių gyvybingumą nepaisant Bendrijos teisės aktuose nustatytų itin griežtų reikalavimų;

72. pabrėžia, kad daugiafunkcinis ES žemės ūkio modelis turi padėti spręsti klimato kaitos problemą, įkūnyti tvarumo, konkurencingumo, įvairovės, maistinės nepriklausomybės, atsako-

mybės prieš visuomenę ir vartotojus sąvokas bei atitikti visuomenės gerovės, kuri neatsiejama nuo geros ūkininkavimo praktikos, aplinkos apsaugos ir gyvūnų gerovės, reikalavimus; šių žemės ūkio uždavinių įgyvendinimas atitinka visuomenės interesus ir tai yra remtina finansinė vertė, jei papildomos išlaidos neišlyginamos teisingomis kainomis laisvoje rinkoje; esant šioms sąlygoms, ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas ūkininkų dalyvavimui ekonominėje ir socialinėje raidoje;

73. RK prašo išbraukti 13 straipsnio antrą dalį, nurodančią, kad, kalbant apie dalyvavimo ūkių konsultavimo sistemoje sąlygas, „valstybės narės pirmenybę skiria tiems ūkininkams, kurie gauna daugiau kaip 15 000 EUR tiesioginių išmokų per metus“;

74. pažymi, kad dėl klimato kaitos būtina imtis naujų vandentvarkos priemonių, pavyzdžiui, vandens saugojimo, vandens lygio kontrolės, potvynių ir vandens trūkumo prevencijos ir gėlo vandens išteklių tvarkymo priemonių;

75. mano, kad Europa turi skatinti ir remti tikrai atsinaujinančios energijos naudojimą ir gamybą žemės ūkyje neapsiribodama (antrosios kartos) energiniais pasėliais ir biodegalais, bet pagalvodama apie saulės, vėjo energiją, hidroenergią, geoterminę šilumą ir kogeneraciją;

76. mano, kad norėdama atremti naujuosius iššūkius, Europa privalo siekti sukurti uždaro ciklo ekonomiką ir skatinti bei remti inovacijas žemės ūkyje apskritai: imtis ne vien tik mokymo įstaigų, bet skatinti ir sistemas, tinklo ir grandinės naujoves bei modernizuoti visas bendroves, dalyvaujančias maisto gamybos, perdirbimo, atliekų tvarkymo, transporto ir platinimo grandinėje;

77. mano, kad profesionaliai žemę tvarkyti reikia taip, kad būtų išsaugota gera derlingos žemės ūkio paskirties žemės būklė taip užtikrinant tvarų jos naudojimą gaminant vidaus ir išorės rinkai skirtą maistą;

78. mano, kad kai kurios žemės ūkio teritorijos yra nepaprastai svarbios siekiant išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę ir gamtos vertybes. Šie visuomenės interesai yra finansiškai vertingi, todėl jiems gali būti skiriama Bendrijos pagalba;

79. mano, kad konkrečios žemės ūkio teritorijos yra nepaprastai svarbios laisvalaikio pramogoms. Šie visuomenės interesai yra finansiškai vertingi, todėl jiems gali būti skiriama Bendrijos pagalba;

80. mano, kad konkrečios žemės ūkio teritorijos yra nepaprastai svarbios vandentvarkai. Šis visuomenės interesas yra finansiškai vertingas, todėl jam gali būti skiriama pagalba;

81. nors BŽŪP nuo jos sukūrimo sėkmingai prisitaikė prie įvairių iššūkių, Komitetas mano, kad Komisija ir jos tarnybos turi stengtis geriau informuoti piliečius ir jiems aiškinti BŽŪP paskirtį, pasiekimus ir prioritetus. Ateityje tai turėtų tapti Komisijos komunikacijos prioritetu;

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

6 straipsnis ir III priedas — 2008/0103 (CNS) — COM(2008) 306 galutinis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p style="text-align: center;"><i>6 straipsnis</i></p> <p style="text-align: center;">Gera žemės ūkio ir aplinkos būklė</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad bus išlaikoma žemės ūkio paskirties žemės, pirmiausia gamybai nebenaudojamos žemės, gera agrarinė ir aplinkosauginė būklė. Valstybės narės, atsižvelgdamos į specifines atitinkamų teritorijų charakteristikas, įskaitant dirvos ir klimato sąlygas, egzistuojančias ūkininkavimo sistemas, žemėnaudą, sėjomainą, ūkininkavimo veiklą ir ūkių struktūras, nacionaliniu ar regioniniu lygiu nustato mažiausius privalomus gerai agrarinei ir aplinkosauginei būklei taikomus reikalavimus, paremtus III priede išdėstyta sistema.</p> <p>2. Valstybės narės, išskyrus naująsias valstybes nares, užtikrina, kad žemėje, kurioje nustatytą 2003 m. pagalbos už plotą paraiškų datą buvo daugiametė ganykla, ir toliau būtų daugiametė ganykla. Naujosios valstybės narės užtikrina, kad žemėje, kurioje 2004 m. gegužės 1 d. buvo daugiametė ganykla, ir toliau būtų daugiametė ganykla. Bulgarija ir Rumunija užtikrina, kad žemėje, kurioje 2007 m. sausio 1 d. buvo daugiametė ganykla, ir toliau būtų daugiametė ganykla.</p> <p>Vis dėlto valstybė narė tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis gali nukrypti nuo pirmos pastraipos, jei ji imasi veiksmų, kad pastebimai nesumažėtų jos visas daugiamečių ganyklų plotas.</p> <p>Pirmoji pastraipa netaikoma žemei, kurioje yra daugiametė ganykla ir kurioje ketinama įveisti mišką, jei šis miško įveisimas dera prie aplinkos, išskyrus kalėdinių eglių kultūrinius medynus ir greitai augančių rūšių medžius, kurie augdami trumpą laiką.</p>	<p style="text-align: center;"><i>6 straipsnis</i></p> <p style="text-align: center;">Gera žemės ūkio ir aplinkos būklė</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad bus išlaikoma žemės ūkio paskirties žemės, pirmiausia gamybai nebenaudojamos žemės, gera agrarinė ir aplinkosauginė būklė. Valstybės narės, atsižvelgdamos į specifines atitinkamų teritorijų charakteristikas, įskaitant dirvos ir klimato sąlygas, egzistuojančias ūkininkavimo sistemas, žemėnaudą, sėjomainą, ūkininkavimo veiklą ir ūkių struktūras, nacionaliniu ar regioniniu lygiu nustato mažiausius privalomus gerai agrarinei ir aplinkosauginei būklei taikomus reikalavimus, paremtus III priede išdėstyta sistema.</p> <p>2. Valstybės narės, išskyrus naująsias valstybes nares, užtikrina, kad žemėje, kurioje nustatytą 2003 m. pagalbos už plotą paraiškų datą buvo daugiametė ganykla, ir toliau būtų daugiametė ganykla. Naujosios valstybės narės užtikrina, kad žemėje, kurioje 2004 m. gegužės 1 d. buvo daugiametė ganykla, ir toliau būtų daugiametė ganykla. Bulgarija ir Rumunija užtikrina, kad žemėje, kurioje 2007 m. sausio 1 d. buvo daugiametė ganykla, ir toliau būtų daugiametė ganykla.</p> <p>Vis dėlto valstybė narė tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis gali nukrypti nuo pirmos pastraipos, jei ji imasi veiksmų, kad pastebimai nesumažėtų jos visas daugiamečių ganyklų plotas.</p> <p>Pirmoji pastraipa netaikoma žemei, kurioje yra daugiametė ganykla ir kurioje ketinama įveisti mišką, jei šis miško įveisimas dera prie aplinkos, išskyrus kalėdinių eglių kultūrinius medynus ir greitai augančių rūšių medžius, kurie augdami trumpą laiką.</p> <p><u>III priede paminėtos priemonės turėtų būti laikomos rekomendacinio pobūdžio pasiūlymais. Siekiant užtikrinti gerą žemės ūkio ir aplinkos būklę valstybės narės raginamos pasiūlyti daugiau arba kitokių priemonių, kurios atitiktų nacionalines, regionų ar vietos sąlygas.</u></p>

III PRIEDAS

Gera agrarinė ir aplinkosauginė būklė, nurodyta 6 straipsnyje

Problema	Standartai
Dirvos erozija Apsaugoti dirvą taikant atitinkamas priemones	— Minimali dirvožemio danga — Minimalus žemės naudojimas, atsižvelgiant į konkrečiai teritorijai būdingas sąlygas — Išsaugoti terasas
Dirvos organinės medžiagos Išlaikyti dirvos organinių medžiagų koncentracijos lygį taikant atitinkamą praktiką	— Sėjomainos standartai, jei taikytina — Ariamųjų ražienų naudojimas
Dirvos struktūra Išlaikyti dirvos struktūrą taikant atitinkamas priemones	— Tinkamų žemės ūkio mašinų naudojimas

Problema	Standartai
Minimalus priežiūros lygis Užtikrinti minimalų priežiūros lygį ir išvengti buveinių būklės blogėjimo	— Minimalus gyvulių tankumas ir (arba) atitinkamas režimas
	— Daugiamečių ganyklų apsauga
	— Kraštovaizdžio bruožų išsaugojimas, įskaitant, jei taikytina, gyvatvorių, tvenkinių, griovių, medžių eilių išsaugojimą grupėmis ar atskirai, taip pat laukų ribų išsaugojimą, — atitinkamais atvejais, draudimą išrauti alyvmedžius
	— Nepageidaujamos augalijos skverbimosi į žemės ūkio paskirties žemę išvengimas
	— Gerų vegetacinių alyvmedžių giraičių ir vynuogynų sąlygų išsaugojimas
Vandens apsauga ir valdymas Apsaugoti vandenį nuo taršos ir nuotėkio ir valdyti vandens naudojimą	— ~~Apsaugos juostų išilgai vandentakų įrengimas,~~ — leidimo vandenį naudoti drėkinimui suteikimo procedūrų paisymas.

Paaškinimas

Dėl subsidiarumo principo Europos Komisija turėtų nustatyti tikslus, bet ne priemones. Žemesniems už europinį valdymo lygmenims reikėtų leisti patiems parengti veiksmingas ir efektyvias priemones.

Iš III priedo reikėtų išbraukti ypač neveiksmingą priemonę — apsaugos juostų išilgai vandentakų įrengimą.

Norint apsaugoti vandentakius nuo taršos ir nuotėkių, reikėtų rinktis pagalbines priemones. Tam tikrais atvejais norint pasiekti geros agrarinės ir aplinkosauginės būklės tikslą gali būti naudinga įrengti apsaugos juostas išilgai vandentakų. Tačiau nurodymas įrengti apsaugos zonas apskritai visiems vandentakiams nebūtų veiksmingas ir pareikalautų pernelyg daug sąnaudų.

Pavyzdžiui, yra keletas valstybių narių, kurios drenažui ir vandens lygio reguliavimui naudoja mažų ir dažniausiai dirbtinių kanalų sistemas. Apsaugos zonos jų atveju užimtų iki 50 proc. aplinkinių tuos kanalus supančių sklypų ploto. Vandens ir dirvos kokybės tikslų galima siekti ir kitais būdais.

2 pakeitimas

25 str. 3 dalis — 2008/0103 (CNS) — COM(2008) 306 galutinis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(3) Nepažeidžiant 1 dalies ir laikantis sąlygų, nustatytų 26 straipsnio 1 dalyje nurodytose išsamiose taisyklėse, valstybės narės gali nuspręsti netaikyti 100 EUR ar mažesnio paramos sumažinimo ar neskyrimo vienam ūkininkui kalendoriniais metais, kai taip sumažinamos arba neskiriamos išmokos pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 51 straipsnio 1 dalį.	(3) Nepažeidžiant 1 dalies ir laikantis sąlygų, nustatytų 26 straipsnio 1 dalyje nurodytose išsamiose taisyklėse, valstybės narės gali nuspręsti netaikyti 100 EUR ar mažesnio paramos sumažinimo ar neskyrimo pagal paramos schemą vienam ūkininkui, kalendoriniais paraiškos pateikimo metais, kai taip sumažinamos arba neskiriamos išmokos pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 51 straipsnio 1 dalį.

Paaškinimas

Paprastai regionų ir vietos institucijos atsakingos už BŽŪP priemonių įgyvendinimą. Šis pakeitimas būtinas, jei norima iš tiesų supaprastinti sistemos procesų administravimą. Todėl reikia nagrinėti kiekvieną paramos schemą atskirai.

3 pakeitimas

47 straipsnis — 2008/0103 (CNS) — COM(2008) 306 galutinis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
47 straipsnis	47 straipsnis
<p>41 straipsnyje nurodytos viršutinės ribos regioninis paskirstymas</p> <p>1. Valstybės narė, pradėjusi taikyti bendrosios išmokos schemą pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 III antraštinės dalies 1–4 skyrius, gali ne vėliau kaip iki 2009 m. rugpjūčio 1 d. nuspręsti nuo 2010 m. bendrosios išmokos schemą taikyti regioniniu lygmeniu pagal šiame skirsnyje nurodytas sąlygas.</p> <p>2. Valstybės narės nustato regionus pagal objektyvius kriterijus, kaip antai, jų institucinė ar administracinė struktūra ir (arba) regioninis žemės ūkio potencialas.</p> <p>Valstybės narės, kuriose pagalbos skyrimo reikalavimus atitinka mažiau nei trys milijonai hektarų, gali būti laikomos vienu regionu.</p> <p>3. Valstybės narės, remdamosi objektyviais kriterijais, išskirsto 41 straipsnyje paminėtą viršutinę ribą regionams.</p>	<p>41 straipsnyje nurodytos viršutinės ribos regioninis paskirstymas</p> <p>1. Valstybės narė, pradėjusi taikyti bendrosios išmokos schemą pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 III antraštinės dalies 1–4 skyrius, gali ne vėliau kaip iki 2009 m. rugpjūčio 1 d. nuspręsti nuo 2010 m. bendrosios išmokos schemą taikyti regioniniu lygmeniu pagal šiame skirsnyje nurodytas sąlygas.</p> <p>2. Valstybės narės nustato regionus pagal objektyvius kriterijus, kaip antai, jų institucinė ar administracinė struktūra ir (arba) regioninis žemės ūkio potencialas.</p> <p>Valstybės narės, kuriose pagalbos skyrimo reikalavimus atitinka mažiau nei trys milijonai hektarų, gali būti laikomos vienu regionu.</p> <p>3. Valstybės narės, remdamosi objektyviais kriterijais, išskirsto 41 straipsnyje paminėtą viršutinę ribą regionams.</p> <p>4. Valstybės narės vykdo 1, 2 ir 3 punktų nurodymus <u>pasitardamos su žemesniais už nacionalinį valdymo lygmenimis.</u></p>

Paaiškinimas

Savaime suprantamas.

4 pakeitimas

68 straipsnis — 2008/0103 (CNS) — COM(2008) 306 galutinis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
68 straipsnis	68 straipsnis
Bendrosios taisyklės	Bendrosios taisyklės
<p>1. Valstybės narės vėliausiai iki 2009 m. rugpjūčio 1 d. gali nuspręsti nuo 2010 kalendorinių metų panaudoti iki 10 % savo nacionalinių viršutinių ribų, nurodytų 41 straipsnyje, paramai ūkininkams:</p> <p>a) siekdamos</p> <p style="padding-left: 20px;">i) paremti konkrečius ūkininkavimo metodus, padedančius apsaugoti arba gerinti aplinką,</p> <p style="padding-left: 20px;">ii) padėti gerinti žemės ūkio produktų kokybę, arba</p> <p style="padding-left: 20px;">iii) padėti gerinti prekybą žemės ūkio produktais;</p> <p>b) pašalinti konkrečias kliūtis, su kuriomis susiduria pieno, galvijienos, avienos, ožkienos ir ryžių sektoriuose veiklą vykdančios ūkininkai ekonomiškai ar ekologiškai pažeidžiamose vietovėse,</p> <p>c) teritorijose, kuriose vykdomos restruktūrizavimo ir (arba) plėtros programos, kad būtų išvengta žemės apleidimo ir (arba) pašalintos specifinės kliūtys tose vietovėse veiklą vykdančioms ūkininkams,</p>	<p>1. Valstybės narės vėliausiai iki 2009, 2010 arba 2011 m. rugpjūčio 1 d. gali nuspręsti nuo 2010, 2011 arba <u>2012</u> kalendorinių metų panaudoti iki 10 % savo nacionalinių viršutinių ribų, nurodytų 41 straipsnyje, paramai ūkininkams:</p> <p>a) siekdamos</p> <p style="padding-left: 20px;">i) paremti konkrečius ūkininkavimo metodus, padedančius apsaugoti arba gerinti aplinką, <u>įskaitant gyvūnų gerovę,</u></p> <p style="padding-left: 20px;">ii) padėti gerinti žemės ūkio produktų kokybę, arba</p> <p style="padding-left: 20px;">iii) padėti gerinti prekybą žemės ūkio produktais;</p> <p>b) pašalinti konkrečias kliūtis, su kuriomis susiduria pieno, galvijienos, avienos, ožkienos, <u>bulvių krakmolo, linų</u> ir ryžių sektoriuose veiklą vykdančios ūkininkai ekonomiškai ar ekologiškai pažeidžiamose vietovėse,</p> <p>c) teritorijose, kuriose vykdomos restruktūrizavimo ir (arba) plėtros programos, kad būtų išvengta žemės apleidimo ir (arba) pašalintos specifinės kliūtys tose vietovėse veiklą vykdančioms ūkininkams,</p>

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
d) teikiant įnašus įmokoms už pasėlių draudimą pagal 69 straipsnyje nurodytas sąlygas,	d) teikiant įnašus įmokoms už pasėlių draudimą pagal 69 straipsnyje nurodytas sąlygas,
e) savitarpio pagalbos fondams gyvulių ir augalų ligų atvejais pagal 70 straipsnyje nurodytas sąlygas.	e) savitarpio pagalbos fondams gyvulių ir augalų ligų atvejais pagal 70 straipsnyje nurodytas sąlygas.
2. Parama priemonėms, nurodytoms 1 pastraipos a punkte gali būti teikiama:	2. Parama priemonėms, nurodytoms 1 pastraipos a punkte gali būti teikiama:
a) jei	a) jei
i) tai parama konkrečioms ūkininkavimo metodams, nurodytiems tos pastraipos i punkte; ją teikiant, reikia laikytis agrarinės aplinkosaugos išmokų reikalavimų, nustatytų Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 3 dalyje,	i) tai parama konkrečioms ūkininkavimo metodams, nurodytiems tos pastraipos i punkte; ją teikiant, reikia laikytis agrarinės aplinkosaugos išmokų reikalavimų, nustatytų Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 3 dalyje,
ii) tai parama žemės produktų kokybei gerinti, nurodyta tos pastraipos ii punkte; ją teikiant, reikia laikytis Tarybos reglamento (EB) Nr. 509/2006, Tarybos reglamento (EB) Nr. 510/2006, Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 ir Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 II dalies II antraštinės dalies I skyriaus reikalavimų	ii) tai parama žemės produktų kokybei gerinti, nurodyta tos pastraipos ii punkte; ją teikiant, reikia laikytis Tarybos reglamento (EB) Nr. 509/2006, Tarybos reglamento (EB) Nr. 510/2006, Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 ir Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 II dalies II antraštinės dalies I skyriaus reikalavimų
iii) tai parama prekybai žemės ūkio produktais gerinti, nurodyta tos pastraipos iii punkte; ją teikiant, reikia laikytis Tarybos reglamento (EB) Nr. 3/2008 2–5 straipsniuose nustatytų reikalavimų, ir	iii) tai parama prekybai žemės ūkio produktais gerinti, nurodyta tos pastraipos iii punkte; ją teikiant, reikia laikytis Tarybos reglamento (EB) Nr. 3/2008 2–5 straipsniuose nustatytų reikalavimų, ir
b) tik siekiant kompensuoti faktiškai patirtas papildomas išlaidas ir negautas pajamas, kad būtų įgyvendinti susiję tikslai.	b) tik siekiant kompensuoti faktiškai patirtas papildomas išlaidas ir negautas pajamas, kad būtų įgyvendinti susiję tikslai.
3. Parama priemonėms, nurodytoms 1 pastraipos b punkte gali būti teikiama tik:	3. Parama priemonėms, nurodytoms 1 pastraipos b punkte gali būti teikiama tik:
a) visapusiškai įgyvendinus bendrosios išmokos schemą atitinkamame sektoriuje pagal 54, 55 ir 71 straipsnius.	a) visapusiškai įgyvendinus arba numatant per trejus metus visapusiškai įgyvendinti bendrosios išmokos schemą atitinkamame sektoriuje pagal 54, 55 ir 71 straipsnius.
b) tiek, kiek reikia siekiant sukurti paskatas dabartiniam gamybos lygiui išlaikyti.	b) tiek, kiek reikia siekiant sukurti paskatas dabartiniam gamybos lygiui išlaikyti.
4. Parama, teikiama pagal 1 pastraipos a, b ir e punktuose nurodytas priemones, turi neviršyti 2,5 % 41 straipsnyje nurodytų nacionalinių ribų. Valstybės narės gali nustatyti tarpines ribas kiekvienai priemonei.	4. Parama, teikiama pagal 1 pastraipos a, b ir e punktuose nurodytas priemones, turi neviršyti 2,5 % 41 straipsnyje nurodytų nacionalinių ribų. Valstybės narės gali nustatyti tarpines ribas kiekvienai priemonei.
5. Parama priemonėms nurodytoms:	5. Parama priemonėms nurodytoms:
a) 1 pastraipos a ir d punktuose, teikiama išmokant metines papildomas išmokas,	a) 1 pastraipos a ir d punktuose, teikiama išmokant metines papildomas išmokas,
b) 1 pastraipos b punkte, teikiama išmokant metines papildomas išmokas, kaip antai, išmokas už galvijų vienetą ar išmokas už pievą,	b) 1 pastraipos b punkte, teikiama išmokant metines papildomas išmokas, kaip antai, išmokas už galvijų vienetą ar išmokas už pievą,
c) 1 pastraipos c punkte, teikiama padidinant vieneto vertę ir (arba) ūkininko teisių į išmoką skaičių,	c) 1 pastraipos c punkte, teikiama padidinant vieneto vertę ir (arba) ūkininko teisių į išmoką skaičių,
d) 1 pastraipos e punkte, teikiama išmokant kompensacines išmokas, kaip nurodyta 70 straipsnyje.	d) 1 pastraipos e punkte, teikiama išmokant kompensacines išmokas, kaip nurodyta 70 straipsnyje.
6. Perduoti teises į išmokas padidinus vieneto vertę ir suteikus papildomas teises į išmokas, kaip nurodyta 5 pastraipos c punkte, galima tik jei perduodant teises į išmokas, perduodamas ir atitinkamas reikalavimus atitinkančių hektarų skaičius.	6. Perduoti teises į išmokas padidinus vieneto vertę ir suteikus papildomas teises į išmokas, kaip nurodyta 5 pastraipos c punkte, galima tik jei perduodant teises į išmokas, perduodamas ir atitinkamas reikalavimus atitinkančių hektarų skaičius.

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>7. Parama 1 pastraipoje nurodytoms priemonėms yra suderinama su kitomis Bendrijos priemonėmis ir politikos sritimis.</p> <p>8. Valstybės narės kaupia lėšas, reikalingas teikti paramai, nurodytai:</p> <p>a) 1 pastraipos a, b, c ir d punktuose, taikydamos linijinį ūkininkų teisių į išmokas sumažinimą ir (arba) iš nacionalinio rezervo,</p> <p>b) 1 pastraipos e punkte, prireikus, taikydamos linijinį vienos ar daugiau susijusių išmokų gavėjams sumažinimą pagal šios antraštinės dalies nuostatas ir neviršydamos 1 ir 3 pastraipose nurodytų ribų.</p> <p>9. Komisija 128 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka nustato šioje skiltyje nurodytos paramos teikimo sąlygas, visų pirma siekdama užtikrinti suderinamumą su kitomis Bendrijos priemonėmis bei politikos sritimis ir išvengti paramos kaupimosi.</p>	<p>7. Parama 1 pastraipoje nurodytoms priemonėms yra suderinama su kitomis Bendrijos priemonėmis ir politikos sritimis.</p> <p>8. Valstybės narės kaupia lėšas, reikalingas teikti paramai, nurodytai:</p> <p>a) 1 pastraipos a, b, c ir d punktuose, taikydamos linijinį ūkininkų teisių į išmokas sumažinimą ir (arba) iš nacionalinio rezervo,</p> <p>b) 1 pastraipos e punkte, prireikus, taikydamos linijinį vienos ar daugiau susijusių išmokų gavėjams sumažinimą pagal šios antraštinės dalies nuostatas ir neviršydamos 1 ir 3 pastraipose nurodytų ribų.</p> <p>9. Komisija 128 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka nustato šioje skiltyje nurodytos paramos teikimo sąlygas, visų pirma siekdama užtikrinti suderinamumą su kitomis Bendrijos priemonėmis bei politikos sritimis ir išvengti paramos kaupimosi.</p> <p><u>10. Sprendimą nuo 2010 m. naudoti iki 10 proc. savo nacionalinių viršutinių ribų valstybės narės priima pasitardamos su žemesniais už nacionalinį valdymo lygmenimis.</u></p>

Paaiškinimas

Dėl 68 straipsnių vis dar daug diskutuojama. Yra daug valstybių narių ir regionų, kuriems reikėtų daugiau laiko pasirinkti lygį ir norimą jo įgyvendinimo būdą. Jie taip pat gali pageidauti bendrąsias taisykles papildyti naujais tikslais. Galiausiai, paramos atsisiejimas nuo gamybos apimčių būtų ne toks skausmingas, jei 68 straipsnyje būtų galima numatyti laipsnišką perėjimą ir pagalbines priemones.

5 pakeitimas

1 str. 6 dalis ir 2 str. b punktas — 2008/0105 (CNS) — COM(2008) 306 galutinis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>b) Pagal sąlygas, išdėstytas šio straipsnio 4 dalyje nurodytose išsamiose taisyklėse, valstybės narės gali nuspręsti atsisakyti paramos sumažinimo ar neskyrimo, jei mažintina ar neskirtina suma vienam ūkininkui kalendoriniais metais yra 100 EUR arba mažesnė ir jei tiesioginės išmokos sumažinamos arba neskiriamos pagal Reglamento (EB) [Nr. XXXX/2008 (naujas tiesioginės paramos schemų reglamentas)] 25 straipsnį.</p>	<p>b) Pagal sąlygas, išdėstytas šio straipsnio 4 dalyje nurodytose išsamiose taisyklėse, valstybės narės gali nuspręsti atsisakyti paramos sumažinimo ar neskyrimo, jei mažintina ar neskirtina suma vienam ūkininkui ~~kalendoriniais~~ <u>paraiškos pateikimo metais kiekvienai priemonėi</u> yra 100 EUR arba mažesnė ~~ir jei tiesioginės išmokos sumažinamos arba neskiriamos pagal Reglamento (EB) [Nr. XXXX/2008 (naujas tiesioginės paramos schemų reglamentas)] 25 straipsnį.~~</p>

Paaiškinimas

Paprastai regionų ir vietos institucijos atsakingos už BŽŪP priemonių įgyvendinimą. Šis pakeitimas būtinas, jei norima iš tiesų supaprastinti sistemos procesų administravimą. Todėl apskaičiuojant reikia nagrinėti kiekvieną priemonę atskirai.

6 pakeitimas

II PRIEDAS — 2008/0105 (CNS) — COM(2008) 306 galutinis

II PRIEDAS

Preliminarios veiklos rūšys, susijusios su 16a straipsnyje nurodytomis prioritetinėmis sritimis

Prioritetinė sritis: klimato kaita		
Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Azoto trąšų veiksmingumo didinimas (pvz., mažesnis naudojamas trąšų kiekis, įranga, tikslusis ūkininkavimas), trąšų laikymo sąlygų gerinimas	26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas 28 straipsnis. Žemės ir miškų ūkio produktų vertės didinimas 29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio produktų sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje 39 str. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Mažesnis metano (CH ₄) ir azoto suboksido (N ₂ O) išlakų kiekis
Energijos veiksmingumo didinimas	26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas 28 straipsnis. Žemės ir miškų ūkio produktų vertės didinimas 29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio produktų sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje	Mažesnis anglies dioksido (CO ₂) išlakų kiekis taupant energiją
<u>Maisto mylių mažinimas</u>	<u>26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas</u> <u>28 straipsnis. Žemės ir miškų ūkio produktų vertės didinimas</u> <u>29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio produktų sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje</u> <u>53 straipsnis. Ne žemės ūkio veiklos įvairinimas</u> <u>54 straipsnis. Parama verslo kūrimui ir plėtrai</u> <u>56 straipsnis. Pagrindinės paslaugos ekonomikai ir kaimo gyventojams</u>	Mažesnis anglies dioksido (CO ₂) išlakų kiekis taupant energiją
Dirvožemio naudojimo veikla (pvz., žemės dirbimo metodai, tarpinės kultūros, įvairi sėjomaina)	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Mažesnis azoto suboksido (N ₂ O) kiekis, anglies sekvestracija
Žemės paskirties keitimas (pvz., aramosios žemės pavertimas ganyklomis, ilgalaikis atidėjimas, mažiau intensyvus naudojimas, organinio dirvožemio atnaujinimas)	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Mažesnis azoto suboksido (N ₂ O) kiekis, anglies sekvestracija

Prioritetinė sritis: klimato kaita

Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Ekstensyvusis gyvulių auginimas (pvz., gyvūnų tankumo mažinimas, ilgesnis ganymo laikas)	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Mažesnis metano (CH ₄) kiekis
Miško įveisimas	43 ir 45 straipsniai. Miško įveisimas pirmą kartą žemės ūkio ir ne žemės ūkio paskirties žemėje	Mažesnis azoto suboksido (N ₂ O) kiekis, anglies sekvestracija
Priešgaisrinė miškų apsauga	48 straipsnis. Miškininkystės potencialo atkūrimas ir prevencinių priemonių diegimas	Anglies sekvestracija miškuose ir anglies dioksido (CO ₂) išlakų išven-gimas

Prioritetinė sritis: atsinaujinanti energija

Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Biodujų gamyba anaerobiniuose įrenginiuose, kuriuose naudojamos gyvūninės atliekos (gamyba ūkyje ir vietinė gamyba)	26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas 28 straipsnis. <u>Žemės ir miškų ūkio produktų vertės didinimas</u> 29 straipsnis. <u>Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio produktų sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje</u> 53 straipsnis. Ne žemės ūkio veiklos įvairinimas	Iškastinio kuro naudojimas, mažesnis metano (CH ₄) kiekis
Daugiamėčiai kuro augalai (miško kirtimo atžalynai ir žolė)	26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas	Iškastinio kuro naudojimas, anglies sekvestracija, mažesnis azoto suboksido (N ₂ O) kiekis
žemės ūkio ir (arba) miškų biomasės perdėbimas atsinaujinančios energijos gamybai	28 straipsnis. <u>Žemės ir miškų ūkio produktų vertės didinimas</u> 29 straipsnis. <u>Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio produktų sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje</u>	Iškastinio kuro naudojimas
Atsinaujinančios energijos gamybos naudojant biomasę įrenginiai ir (arba) infrastruktūra	28 straipsnis. <u>Žemės ir miškų ūkio produktų vertės didinimas</u> 29 straipsnis. <u>Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio produktų sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje</u> 53 straipsnis. Ne žemės ūkio veiklos įvairinimas 54 straipsnis. Parama verslo kūrimui ir plėtrai 56 straipsnis. Pagrindinės paslaugos ekonomikai ir kaimo gyventojams	Iškastinio kuro naudojimas

Prioritetinė sritis: atsinaujinanti energija

Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
<u>Atliekų tvarkymo gerinimas, susijęs su pakartotiniu medžiagų panaudojimu</u>	<u>26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas</u> <u>28 straipsnis. Žemės ir miškų ūkio produktų vertės didinimas</u> <u>29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio produktų sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje</u> <u>53 straipsnis. Ne žemės ūkio veiklos įvairinimas</u> <u>54 straipsnis. Parama verslo kūrimui ir plėtrai</u> <u>56 straipsnis. Pagrindinės paslaugos ekonomikai ir kaimo gyventojams</u>	Iškastinio kuro naudojimas
<u>Saulės energijos, vėjo energijos, geoterminės šilumos ir kogeneracijos naudojimas ir gamyba</u>	<u>26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas</u> <u>28 straipsnis. Žemės ir miškų ūkio produktų vertės didinimas</u> <u>29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio produktų sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje</u> <u>53 straipsnis. Ne žemės ūkio veiklos įvairinimas</u> <u>54 straipsnis. Parama verslo kūrimui ir plėtrai</u> <u>56 straipsnis. Pagrindinės paslaugos ekonomikai ir kaimo gyventojams</u>	Iškastinio kuro naudojimas

Prioritetinė sritis: vandentvarka

Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Vandenių taupančios technologijos, vandens saugojimas Vandenių taupantys gamybos būdai	<u>26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas</u> <u>28 straipsnis. Žemės ir miškų ūkio produktų vertės didinimas</u> <u>29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio produktų sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje</u> <u>30 straipsnis. Infrastruktūra</u>	Gebėjimų veiksmingiau naudoti vandenį stiprinimas

Prioritetinė sritis: vandentvarka

Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Potvynių rizikos valdymas	<u>28 straipsnis. Žemės ir miškų ūkio produktų vertės didinimas</u> <u>29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio produktų sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje</u> <u>39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos</u> <u>41 straipsnis. Negamybinės investicijos</u>	<u>Gebėjimų veiksmingiau naudoti vandenį stiprinimas</u>
Pelkių atkūrimas Žemės ūkio paskirties žemės pavertimas miškų ir (arba) agrarinės miškininkystės sistemomis	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos 41 straipsnis. Negamybinės investicijos 43 ir 45 straipsniai. Miško įveisimas žemės ūkio ir ne žemės ūkio paskirties žemėje pirmą kartą	Didelės vertės vandens telkinių išsaugojimas, kokybiško vandens apsauga
Pusiau natūralių vandens telkinių kūrimas	57 straipsnis. Kaimo paveldo išsaugojimas ir tobulinimas	Didelės vertės vandens telkinių išsaugojimas, kokybiško vandens apsauga
Dirvožemio naudojimo veikla (pvz., tarpinių kultūrų auginimas)	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Mažiau įvairių junginių, įskaitant fosforą, patenka į vandenį

Prioritetinė sritis: biologinė įvairovė

Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Trąšų ir pesticidų nenaudojimas didelės gamtinės vertės žemės ūkio paskirties žemėje Integruotoji ir ekologinė gamyba	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos <u>28 straipsnis. Žemės ir miškų ūkio produktų vertės didinimas</u> <u>29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio produktų sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje</u>	Įvairių rūšių augmenijos išsaugojimas, ganyklų apsauga ir išlaikymas.
Daugiamečių pievų ir pakrančių ruožai Biotopų ir (arba) buveinių kūrimas ir (arba) priežiūra „Natura 2000“ ir ne „Natura 2000“ vietovėse. Žemės paskirties keitimas (ekstensyvioji ganyklų priežiūra, pasėliams naudojamos žemės pavertimas ganyklomis, ilgalaikis žemės atidėjimas) Didelės gamtinės vertės daugiamečių augalų priežiūra	38 ir 46 straipsniai. „Natura 2000“ išmokos 39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos 41 straipsnis. Negamybinės investicijos 47 straipsnis. Miškų aplinkosaugos išmokos 57 straipsnis. Kaimo paveldo išsaugojimas ir tobulinimas	Paukščių bei kitų laukinių gyvūnų apsauga ir kokybiškesnis biotopų tinklas, mažesnis pavojingų medžiagų patekimas į besiribojančias buveines
Genetinės įvairovės išsaugojimas	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Genetinės įvairovės išsaugojimas

Paiškinimas

Naujieji iššūkiai taps svarbia ir galimai pelninga žemės ūkio verslo dalimi.

Norint paskatinti ūkininkus imtis iniciatyvos ir siekti savo įmonių konkurencingumo ir veiklos tvarumo, ieškoti tvaraus ūkininkavimo sprendimų ir imtis aktyvaus aplinkosaugos priemonių įgyvendinimo, jiems reikėtų suteikti galimybę taikyti visas galiojančias EŽUFKP priemones, kartu priemones, kuriomis siekiama diegti inovacijas, vystyti naujas technologijas ir kurti naujas strategijas. Tų priemonių Komisija dar neišvardijo, tačiau jas nurodžius valstybės narės būtų paskatintos jas įgyvendinti.

Briuselis, 2008 m. spalio 8 d.

Regionų komiteto
pirmininkas
Luc VAN DEN BRANDE
